

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om biblioteksafgift (Ændring af betegnelsen pædagogisk læringscenter til skolebibliotek og ophævelse af bemyndigelse)

Indholdsfortegnelse

1. Høringen
 - 1.1. Høringsperiode
 - 1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.
2. Høringssvarene
 - 2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget
 - 2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget
 - 2.2.1. Ændring af betegnelsen pædagogisk læringscenter til skolebibliotek
 - 2.2.2. Ophævelse af bemyndigelse til fastsættelse af nærmere regler om de pædagogiske læringscentres formål og funktion
 - 2.2.3. Samarbejde med folkebiblioteket
 - 2.2.4. Undervisningsmidler
 - 2.2.5. Øvrige bemærkninger
 - 2.3. Bemærkninger, der falder uden for lovforslaget
 - 2.3.1. Fysisk skolebibliotek
 - 2.3.2. Kvalifikationskrav
 - 2.3.3. Samarbejde med andre aktører end folkebiblioteket
 - 2.3.4. Bemærkninger vedr. tilstrækkelige ressourcer mv.
 - 2.3.5. Bemærkninger vedr. indsatser der understøtter læsning m.v. gennem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

9. oktober 2025
Sagsnr.: 25/13313
Juridisk Kontor

Departementet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

CVR-nr.: 20453044

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om biblioteksafgift (Ændring af betegnelsen pædagogisk læringscenter til skolebibliotek og ophævelse af bemyndigelse) har i perioden fra den 12. maj 2025 til den 11. juni 2025 (31 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 12. maj 2025 endvidere sendt til Børne- og Undervisningsudvalget og Kulturudvalget til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 12. maj 2025.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer m.v., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *. Derudover er der visse organisationer mv., der har afgivet fælles høringssvar. Sådanne er markeret med ** og kan ikke findes særskilt, medmindre den enkelte organisation mv. også har indgivet særskilt høringssvar.

Høringspart	Hørings-svar modtaget	Bemærkninger	Ingen bemærkninger	Ønsker ikke at afgive høringssvar
ADHD-Foreningen				
Advokatsamfundet				

Akademiet for de Tekniske Videnskaber				
Akademikerne				
Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger	X		X	
Ankestyrelsen				
AOF Danmark				
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd				
Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag				
Arkitektskolen i Aarhus				
Astra – Center for Læring i Natur, Teknik og Sundhed				
Autismeforeningen				
Beskæftigelsesrådet				
Biblioteksafgiftsnævnet	X		X	
Bibliotekschefforeningen**	X	X		
Blik- og Rørarbejderforbundet				
Brancheforeningen for Undervisningsmidler				
Børne- og Ungdomspædagogerne Landsforbund (BUPL)				
Børne- og Ungdomspædagogerne Landsforbund (BUPL) – Lederforening				
Børnenes Bureau				
Børne- og kulturchefforeningen	X	X		
Børnerådet				
Børnesagens Fællesråd				
Børns Vilkår				

Centralorganisati- onernes Fællesud- valg (CFU)				
Center for Under- visningsmidler				
CEPOS				
Charlotte Hall- mann*	X	X		
Daghøjskolefor- eningen				
Daginstitutioner- nes Lands-Orga- nisation (DLO)				
Danmarks Biblio- teksforening**	X	X		
Danmarks Evalu- eringsinstitut – EVA				
Danmarks Fiske- riforening Produ- cent Organisation				
Danmarks Idræts- forbund				
Danmarks Lærer- forening	X	X		
Danmarks Natur- fagslærerfor- ening*	X	X		
Danmarks Private Skoler – grund- skoler & gymna- sier	X		X	
Danmarks Stati- stik				
Danmarks Vejle- derforening				
Dansk Arbejdsgi- verforening	X			X
Dansk Blindesam- fund				
Dansk Center for Undervisnings- miljø				
Dansk El-forbund				
Dansk Erhverv				
Dansk Flygtnin- gehjælp				
Dansk Folkeop- lysnings Samråd	X		X	

Dansk Forfatterforening	X	X		
Dansk Handicap Forbund				
Dansk Industri				
Dansklærerforeningen*	X	X		
DM(**)	X	X		
Dansk Metal				
Dansk Oplysnings Forbund				
Dansk Psykolog Forening				
Dansk Skoleforening for Sydslesvig				
Dansk Skoleidræt				
Dansk Socialrådgiverforening				
Dansk Ungdoms Fællesråd				
Danske Advokater				
Danske A-kasser				
Danske Dagbehandlingstilbuds Netværk				
Danske Døves Landsforbund				
Danske Erhvervsakademier				
Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne**	X		X	
Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne**	X		X	
Danske Fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker**	X	X		
Danske Forlag	X	X		
Danske Gymnasieelevers Sammenslutning				
Danske Gymnasier				

Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger				
Danske Handicaporganisationer				
Danske HF & VUC				
Danske HF og VUC - Bestyrelserne				
Danske Landbrugsskoler				
Danske Musik- og Kulturskoler				
Danske Professionshøjskoler	X	X		
Danske Regioner				
Danske Revisorer				
Danske seniorer				
Danske Skoleelever				
Danske Skønlitterære Forfattere				
Danske SOSU-skoler				
Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne				
Danske Undervisningsforlag				
Danske Universiteter				
DBC DIGITAL A/S				
De Anbragtes Vilkår				
De Danske Sprogcentre				
DEA				
Den Danske Filmskole				
Den Danske Scenekunstskole				
Den faglige forening Håndværk og Design*	X	X		
Den uvildige konsulentordning på				

handicapområdet (DUKH)				
Det Centrale Handicapråd				
Det Digitale Folkebibliotek	X	X		
Det Jyske Musik-konservatorium				
Det Kgl. Bibliotek				
Det Kgl. Bibliotek, att. Det Kgl. Biblioteks Notaservice				
Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler				
Det Kongelige Danske Musik-konservatorium				
Det Kriminalpræventive Råd				
Det Nationale Integrationsråd				
Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig				
Digitaliseringsstyrelsen	X		X	
DJØF				
Efterskoleforeningen				
Ejendom Danmark				
Engineer the Future				
Erhvervsskolernes Elevorganisation				
Erhvervsskolelederne				
Fagbevægelsens Hovedorganisation				
Fagligt Fælles Forbund				
FGU Danmark	X		X	
Finans Danmark	X		X	
Finansforbundet				
Finanstilsynet	X		X	

Firmaidrætten				
FOA				
Folkehøjskolernes Forening i Danmark				
Folkeligt Oplysnings Forbund				
Fora				
Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD)				
Foreningen af Frie Fagskoler				
Foreningen af katolske skoler i Danmark				
Foreningen af Kristne Friskoler				
Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser				
Foreningen af Private Udbydere (FPU)				
Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler				
Foreningen til gavn for børn og unge (fobu)				
Foreningsfællesskabet Ligeværd				
Forhandlingsfællesskabet				
Forsikring og Pension				
Forældrenes Landsorganisation (FOLA)				
Frie Skolers Lærerforening				
Friskolerne				
FSR – danske revisorer				
Fødevareforbundet NFF				

GAEB (Gymnasiernes, Akademiernes og Erhvervsskolernes Biblioteksforening)*(**)	X	X		
Gentofte Børnervenner				
Gymnasiernes Bestyrelsesforening				
Gymnasieskolernes Lærerforening				
HK/Kommunal**	X	X		
HK/Stat**	X	X		
HORESTA				
HvorErDerEn-Voksen				
Industriens Fond				
Insero				
Institut for Menneskerettigheder				
Justitia				
KL	X	X		
Klagenævnet for Specialundervisning	X		X	
Kommunale Velfærdschefer				
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	X		X	
Kraka				
Kriminalforsorgen	X		X	
Kristlig Fagbevægelse (Krifa)				
LandboUngdom				
Landbrug & Fødevarer				
Landdistrikternes Fællesråd				
Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område				
Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet				

Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark				
Landsforeningen af Læsepædagoger*	X	X		
Landsforeningen af Ungdomsskoleledere				
Landsforeningen for førtidspensionister				
Landsforeningen for Socialpædagoger				
Landsforeningen Livsværk				
Landsforeningen Skole og Bøger(**)	X	X		
Landsorganisationen Danske Daginstitutioner (LDD)				
Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS)				
Landssammenlutningen af Handelsskoleelever				
Landssammenlutningen af Foreninger for Selvstændige Børnepassere				
Landssamråd for PPR-chefer				
Lederne				
Ledersamrådet for STU og VSU i Danmark				
Lev Uden Vold				
Lilleskolerne				
LOF				
Louise Bro*	X	X		
Lærernes Centralorganisation				
Lær for Livet				

Læsekonsulenter- nes Landsforening	X	X		
Læse- og Mate- matikvejlederfor- eningen				
Manderådet				
Medierådet for Børn og Unge				
Modstrøm – For- eningen for FGU- elever og unge omkring FGU				
Nationalt Center for kompetence- udvikling				
Nationalt viden- center for lære- midler	X	X		
Nationalt Viden- center for Ord- blindhed og andre Læsevanskelighe- der				
Naturvidenska- bernes Hus				
Netværket for kostafdelinger				
OpenDenmark				
Operation Dags- værk				
Ordblindeforenin- gen				
Plejefamiliernes Landsforening				
Pædagogisk Læ- ringsCenterFor- ening(**)	X	X		
Red Barnet				
Rektorkollegiet for de Martime Uddannelser				
Rigsarkivet				
Rigsrevisionen	X	X		
ROAL – Samrådet for Ordblandhed og andre Læse- vanskeligheder				
Rytmisk Musik- konservatorium				

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)				
Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser				
Rådet for Socialt Udsatte				
Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-rådet)				
Sammenslutningen af Steinerskoler i Danmark				
Sammenslutningen af Unge Med Handicap				
Samrådet af Specialskoleledere				
Sekretariatet for Erhvervsrettede Velfærdsuddannelser				
Selveje Danmark				
Selvejende og private institutioners forening (Spifo)				
Sjældne Diagnoser				
Skole og Forældre				
Skolelederforeningen	X	X		
SMVdanmark				
Socialpædagogerne Landsforbund				
Studievalg Danmark				
Syddansk Musik-konservatorium				
TABUKA – Landsforeningen for nuværende og tidligere anbragte				
TAT-Kredsen				
TEKNIQ				

Tænk tanken Fremtidens Bibli- oteker**	X	X		
Udbetaling Dan- mark				
Uddannelsesfor- bundet				
Uddannelsesle- derne				
Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser				
Udviklingshæm- medes Landsfor- bund (ULF)				
Ungdomsringen				
Ungdomsskole- foreningen				
Ungdomsuddan- nelsernes Vejle- derforening				
Universe				
Ældre Sagen				
Aarhus Universi- tet*	X		X	
42 vejledere og ressourceperso- ner*	X	X		

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Børne- og Undervisningsministeriets egen foranledning.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Biblioteksafgiftsnævnet, Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dan-

ske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Digitaliseringsstyrelsen, FGU Danmark, Finans Danmark, Finanstilsynet, Klagenævnet for Specialundervisning, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kriminalforsorgen og Aarhus Universitet har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovudkastet.

Hovedparten af de foreninger og organisationer, der har bemærkninger til lovforslaget, bakker op om eller anerkender intentionen med forslaget om at ændre betegnelsen pædagogisk læringscenter til skolebibliotek. Det gør sig gældende for **Danmarks Lærerforening, Dansk Forfatterforening, Dansklærerforeningen, Danske Forlag, Den akademiske fagforening DM, Det Digitale Folkebibliotek, GAEB (Gymnasiernes, Akademiernes og Erhvervsskolernes Biblioteksforening), Landsforeningen af Læsepædagoger, Nationalt videncenter for læremidler – Læremiddel.dk og Pædagogisk LæringsCenterForening**. Endvidere er **Børne- og Kulturchefforeningen** umiddelbart positive over for navneændringen.

Danmarks Lærerforening hæfter sig endvidere positivt ved, at det fremgår af lovbemærkningerne, at vejledningen vedrørende pædagogisk læringscenter skal opdateres. Det bakker foreningen op om, da vejledningen er et vigtigt bidrag til at konkretisere og give eksempler på den lokale udmøntning af skolebibliotekets funktion og opgaver, herunder fx i relation til samarbejdet med ledelsen om skoleudvikling og den forestående fagfornyelse. Foreningen indgår gerne i arbejdet med at udarbejde en opdateret vejledning.

Læsekonsulenternes Landsforening stiller sig ligeledes gerne til rådighed i arbejdet med at udarbejde en opdateret vejledning.

Den faglige forening Håndværk og Design bifalder lovændringen og har ikke andre bemærkninger.

Det Digitale Folkebibliotek bakker også op om ambitionen om at styrke skolebibliotekets rolle i forhold til elevernes læsning, undervisningsstøtte og kulturelle dannelse og skriver, at det er positivt, at lovforslaget søger at tydeliggøre skolebibliotekets opgaver og ansvar i relation til både elever og undervisningspersonale, og at det er et stort plus, at der lægges op til fortsat og styrket samarbejde mellem skole- og folkebiblioteker. Det Digitale Folkebibliotek anbefaler for at sikre, at de gode intentioner realiseres i praksis, at der sker en præcisering af visse aspekter.

Bibliotekernes Dialogforum hilser lovforslaget velkommen som et vigtigt skridt mod at styrke skolebibliotekets funktion i folkeskolen. Det bemærkes, at **Pædagogisk LæringsCenter-Forening, Bibliotekschefforeningen BCF, Danske Fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker DFFU, GAEB (Gymnasie-, Akademi- og Erhvervsskolernes Biblioteksforening), DM Kultur og Medier, HK Kommunal, Skole, Kultur og Bibliotek, HK/STAT, TR-kollegiet for De Statslige Biblioteker og Arkiver, Tænk tanken Fremtidens Biblioteker, Landsforeningen Skole & Bøger og Danmarks Biblioteksforening** er underskrivere på høringssvaret fra **Bibliotekernes Dialogforum**. Når der efterfølgende henvises til ”Bibliotekernes Dialogforum”, sigtes der således til denne kreds af høringssvarer.

KL er positiv over for, at der med forslaget følger et styrket fokus på elevernes læsning og ikke mindst læselyst, som forhåbentligt kan bidrage til at vende udviklingen i elevernes læseresultater. KL tager i sit høringssvar forbehold for politisk behandling af høringssvaret.

Skolelederforeningen kan ikke bakke op om den foreslåede ændring af betegnelsen for folkeskolens pædagogiske læringscentre og mener desuden, at bekendtgørelsen bør bevares.

Danmarks Naturfagslærerforening giver bl.a. udtryk for, at forslaget om at genindføre betegnelsen skolebibliotek rummer flere problematiske elementer og anfører samtidig, at hvis et navneskifte skal give mening og være forsvarligt, må det ledsages af klare rammer, lovkrav og en bevidstgørelse om funktionen som mere end blot et rum med bøger.

Rigsrevisionen konstaterer, at lovforslaget ikke omhandler revisions- og regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen, og at Rigsrevisionen derfor ikke har behandlet høringen yderligere.

42 vejledere og ressourcepersoner har med stor bekymring læst lovforslaget og anfører, at det, der præsenteres som en forenkling og en mulighed for lokal udmøntning, risikerer at få alvorlige konsekvenser for kvaliteten og ligheden i det pædagogiske udviklingsarbejde på tværs af skoler og kommuner. Høringssvaret er indsendt af Lisbeth Hædersdal og er underskrevet af 42 vejledere og ressourcepersoner fra forskellige skoler og kommuner. Når der efterfølgende henvises til ”42 vejledere og ressourcepersoner”, sigtes der således til denne kreds af personer.

Børne- og Undervisningsministeriet kvitterer for den overvejende positive modtagelse af lovforslagets del om ændring af betegnelsen pædagogisk læringscenter til skolebibliotek. Ministeriet har noteret sig de modtagne bemærkninger, der vil indgå i det videre arbejde, og henviser i øvrigt til de særskilte punkter nedenfor.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Ændring af betegnelsen pædagogisk læringscenter til skolebibliotek

Bibliotekernes Dialogforum anfører, at navneskiftet fra pædagogisk læringscenter til skolebibliotek er både tidssvarende og tydeliggørende samt bidrager til at forankre skolebiblioteket som en central kultur- og læringsinstitution i børns skoleliv.

Danmarks Lærerforening bakker op om, at betegnelsen ændres til skolebibliotek og hæfter sig ved, at der i ministeriets bemærkninger står, at betegnelsen ikke vil medføre nogen indholdsmæssige ændringer i forhold til den funktion og de opgaver, der varetages af det pædagogiske læringscenter i dag.

Danmarks Naturfagslærerforening mener, at forslaget vil betyde et tab af bredt pædagogisk fokus, da pædagogisk læringscenter-betegnelsen blev indført for at understrege en bredere og mere strategisk pædagogisk funktion, der rakte ud over traditionel bogudlån mv. En betegnelse som skolebibliotek kan give indtryk af en mere begrænset funktion, hvilket kan føre til færre ressourcer, mindre prioritering og i sidste ende en svækkelse af skolens samlede pædagogiske og didaktiske støttefunktion. Pædagogisk læringscenter-begrebet rummede en stærk kobling til digital didaktik og moderne læringsmidler, hvilket man risikerer nedtonet.

Dansk Forfatterforening tilslutter sig med glæde forslaget om, at betegnelsen ”pædagogisk læringscenter” ændres til ”skolebibliotek”.

Dansklærerforeningen anfører bl.a., at det er det helt rigtige, at skolebiblioteket igen skal hedde skolebiblioteket, men at det er naivt, hvis politikerne tror, at en navneændring alene kommer til at styrke landets skolebiblioteker, sådan som intentionen er efter flere års udsultning af folkeskolen.

Danske Forlag anser det grundlæggende for meget positivt, at betegnelsen ”pædagogisk læringscenter” ændres tilbage til

”skolebibliotek”, og at bemærkningerne udtrykkeligt fremhæver, at det dermed understreges, ”at understøttelse af læsning af fysiske bøger er en central opgave for skolebiblioteket”.

Den akademiske fagforening DM skriver bl.a., at sprog og navne betyder noget i virkeligheden, og at DM derfor hilser navneændringen meget velkommen.

GAEB (Gymnasiernes, Akademiernes og Erhvervsskoler-nes Biblioteksforening) støtter helhjertet forslaget om navne-ændring og skriver bl.a., at navnet skolebibliotek præcist og klart indkredser formålet, og at skolebibliotekerne/de pædagogiske læringscentre er karakteriseret ved at være skolernes rum for adgang til bøger og andre materialer formidlet af dygtige og engagerede skolebibliotekarere.

Landsforeningen af Læsepædagoger synes, det er positivt med en tilbagevenden til betegnelsen: skolebiblioteket, og bemærker, at det er vigtigt, at børnene vokser op med viden og erfaringer med, hvad et bibliotek er, og at de også findes ude i virkeligheden.

Læsekonsulenternes Landsforening anfører bl.a., at det giver god mening at kalde det fysiske sted for et skolebibliotek, da det giver en bedre forståelse af, hvilken funktion lokaliteten varetager, herunder at stille fysiske bøger til rådighed til brug i undervisningen og til elevernes fritidslæsning samt yde vejledning i brugen heraf. Foreningen har dog en bekymring for, at intentionen om det brede perspektiv på skoleudvikling falder bort.

Nationalt videntcenter for læremidler – Læremiddel.dk støtter navneændringen, fordi betegnelsen ’skolebibliotek’ vil bidrage til øget genkendelighed og muliggøre en tydeligere kommunikation mellem skole, elever og forældre. Centeret støtter samtidig, at navneændringen ikke skal medføre nogen indholdsmæssige ændringer i forhold til den vigtige funktion og de væsentlige opgaver, som varetages af det pædagogiske læringscenter i dag.

Pædagogisk LæringsCenterForening hilser intentionen bag navneændringen velkommen, da den kan bidrage til øget genkendelighed og tydelighed i skolernes kommunikation med elever, forældre og samarbejdspartnere.

Skolelederforeningen støtter ikke det foreslåede, da det er foreningens opfattelse, at betegnelsen skolebibliotek ikke i tilstrækkelig grad afspejler den organisatoriske, pædagogiske og didaktiske praksis, der er udviklet og etableret på skolerne

som følge af gældende bekendtgørelse. Foreningen mener, at betegnelsen skolebibliotek reducerer funktionen til en mere traditionel forståelse, som ikke dækker det brede opgavefelt, pædagogisk læringscenter varetager. Foreningen anbefaler, at betegnelsen pædagogisk læringscenter bevares, da det sikrer anerkendelse af den praksis og det ansvar, der allerede er forankret i skolernes dagligdag.

42 vejledere og ressourcepersoner ser med stor bekymring på forslaget og anfører bl.a., at man risikerer, at den komplekse og strategiske funktion bag ordet 'læringscenter' forsvinder i praksis, og at det desuden signalerer en bevægelse væk fra helhedsorienteret skoleudvikling og tilbage til en mere snæver forståelse, som i højere grad forbindes med udlån og litteratur alene.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at baggrunden for forslaget er et politisk ønske om at gøre betegnelsen for folkeskolens pædagogiske læringscentre mere intuitiv og forståelig for bl.a. elever og forældre. Ved at bruge betegnelsen skolebibliotek understreges det samtidig, at understøttelse af læsning i fysiske bøger er en central opgave for skolebiblioteket. Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 1 og pkt. 2.1.2., vil ændringen af betegnelsen ikke medføre nogen indholdsmæssige ændringer i forhold til den funktion og de opgaver, der varetages af det pædagogiske læringscenter i dag.

Det er således ikke hensigten at indskrænke funktionen, men alene at ændre betegnelsen. For at tydeliggøre dette yderligere har ministeriet på baggrund af høringssvarene foretaget en sproglig præcisering i lovforslagets bemærkninger af, at det alene er betegnelsen, som foreslås ændret.

2.2.2. Ophævelse af bemyndigelse til fastsættelse af nærmere regler om de pædagogiske læringscentres formål og funktion

Bibliotekernes Dialogforum anerkender, at lovforslaget styrker skolebibliotekets rolle i forhold til læsning, undervisningsstøtte, kulturformidling og dannelse og anfører samtidig, at der er behov for enkelte justeringer og præciseringer for at sikre en klar ansvarsfordeling, et solidt samarbejdsgrundlag og et skolebibliotekstilbud af høj kvalitet for alle elever. Konkret foreslår forummet følgende formulering af § 19, stk. 2:

”Skolebiblioteket udgør et fysisk, tilgængeligt biblioteksmiljø for eleverne på skolen. Skolebiblioteket stiller undervisningsmidler til rådighed for skolens undervisning, herunder bøger til brug i undervisningen og til elevernes fritidslæsning, og yder vejledning i brugen

heraf. Skolebibliotekerne samarbejder med folkebibliotekerne om elevernes fritidslæsning.

Skolebiblioteket understøtter elevernes læsning, udvikler og understøtter undervisningsrelaterede aktiviteter og vejleder om litteratur og kulturtilbud. Skolebiblioteket understøtter desuden det undervisende personales planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen, hvilket varetages af skolens pædagogiske personale. Herudover kan samarbejde etableres med øvrige relevante kultur-, idræts- og foreningsaktører med relevans for skolens virksomhed.”

Børne- og Kulturchefforeningen er umiddelbart positive over for initiativet til regelsanering, der betyder, at formuleringer fra bekendtgørelsen indsættes direkte i folkeskoleloven i en forenklet og forkortet version, og kvitterer samtidig for, at regelsaneringen forventes at medføre et større lokalt råderum, men peger også på, det kan give et uklart råderum for de fagprofessionelle. Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler en politisk pejling, der viser retningen og forventningen til skolebiblioteket i folkeskolen. Foreningen henviser til, at de nuværende formuleringer fra bekendtgørelsen om formål, roller og strategiske opgaver ikke er medtaget i lovteksten.

Charlotte Hallmann og Louise Bro skriver bl.a., at der er udviklet en funktionsbeskrivelse for læringsvejlederne i Aarhus Kommune, der detaljeret beskriver to overordnede ansvarsområder, hvor læringsvejlederen arbejder sammen med skolens øvrige vejledere om at “støtte og inspirere det pædagogiske personale i at udvikle den didaktiske og pædagogiske praksis på skolen i samarbejde med skolens ledelse og øvrige vejledere og at udvikle undervisningsrelaterede aktiviteter for eleverne. Hvis denne funktion skrives ud af loven, risikerer man at fjerne “limen” mellem skolens fælles ressourcer, hvor læringsvejlederen skal være linket mellem lærerne, pædagogerne, ledelsen, de øvrige vejledere, eleverne, CFU, folkebiblioteket, forlagene, kulturlivet osv.

Danmarks Lærerforening er bekymret over, at der lægges op til, at bekendtgørelsen skal udgå, da den i mere udfoldet form end lovteksten angiver formål og opgaver for skolebiblioteket, og da en bekendtgørelse i modsætning til en vejledning har bindende karakter. Foreningen skriver bl.a. også, at den er enig i, at det er en central opgave for skolebiblioteket at understøtte elevernes læsning, og det med fordel kan fremgå af lovteksten, at dette skal ske i et tæt samarbejde med skolens øvrige vejledere og lærere.

Danmarks Lærerforening bemærker herudover bl.a., at det fremgår af lovudkastet, at det er skolebibliotekets opgave at understøtte læreres planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning, og at foreningen er optaget af, at understøttelsen knytter sig til hele fagrækken og ikke er isoleret til fx læsning. Foreningen foreslår, at formålsbestemmelsen i § 1, stk. 1, i den gældende bekendtgørelse skrives ind i lovudkastet, så det fremgår af lovteksten, at ”Det pædagogiske læringscenter udgøres af skolens vejledere og ressourcepersoner, som i samarbejde med skolens ledelse og lærere arbejder for at fremme alle elevers faglige og alsidige udvikling og trivsel ved at understøtte, inspirere og udvikle lærernes og pædagogernes didaktiske og pædagogiske praksis og udvikle undervisningsrelaterede aktiviteter for eleverne.”

Danmarks Naturfagslærerforening anfører bl.a., at med ophævelsen af bekendtgørelsen bliver det op til den enkelte skole eller kommune at beslutte, om og hvordan man vil have et skolebibliotek, og at det skaber risiko for betydelige forskelle i kvalitet og indhold fra skole til skole fx ved skoleskift.

Dansk Forfatterforening støtter tydeliggørelsen af, at skolebibliotekerne skal understøtte elevernes læsning, stille fysiske bøger til rådighed for både undervisning og fritidslæsning og vejlede eleverne om kulturtilbud og litteratur.

Danske Forlag anfører, at forslaget om at ophæve § 19, stk. 5, vil indebære en ikke ubetydelig risiko for, at nogle kommuner vælger f.eks. ikke at prioritere, at der på skolen er et fysisk skolebibliotek, ligesom manglende krav til samlinger og uddannet personale på tilsvarende vis risikerer at underminere en politisk målsætning om at fremme læsekulturen og dannelsen samt understøtte de mest optimale forudsætninger for læring.

Dansklærerforeningen anfører, at det er vigtigt, at pædagogisk læringscenters understøttelse af skoleudvikling, kapacitetsopbygning og skolens organisatoriske arbejde fortsætter.

Danske Professionshøjskoler anbefaler, at de udviklende og understøttende funktioner fra de pædagogiske læringscentre bevares med overgangen til skolebiblioteksbetegnelsen, da disse funktioner spiller en væsentlig rolle i folkeskolernes strategiske og pædagogiske udviklingsarbejde. Danske Professionshøjskoler foreslår derfor konkret, at § 1, stk. 2, 1. pkt. og 2. pkt., videreføres i loven.

KL bemærker, at det pædagogiske læringscenter i dag varetager en vigtig opgave ift. at vejlede lærere og anden pædago-

gisk personale i at tilrettelægge god undervisning, videreformidle forsknings- og evalueringsresultater og understøtte og vejlede i brug af læremidler. KL bakker op om en generel regelforenkling på skoleområdet, men anfører samtidig, at man ved at skrive den del ud af lovgivningen, der handler om pædagogisk læringscenters understøttelse af det organisatoriske arbejde, skoleudviklingsindsatser og vejledningsindsatser, risikerer at mindske fokus på den del, der handler om skolens videns- og støttestrukturer, herunder også specialundervisningsdelen. KL forudsætter, at lovændringen ikke ændrer i forudsætningerne for at fortsætte denne indsats.

Landsforeningen Skole og Bøger skriver bl.a., at skolebibliotekaren er en central figur i skolens virke, både i vejledning af elever og lærere, men i høj grad også i forhold til at udvikle og understøtte skolens indsatsområder. Foreningen finder dette yderst vigtigt for enhver skoles udvikling og ønsker derfor at tilføje et ekstra punkt til § 19, stk. 2, så det fremgår, at skolebiblioteket også har til opgave at udvikle og understøtte skolens indsatsområder. Landsforeningen udtrykker desuden bekymring over ophævelsen af lovens § 19, stk. 5.

Læsekonsulenternes Landsforening er bekymret for, at intentionen om det brede perspektiv på skoleudvikling, som er beskrevet i den nuværende vejledning til bekendtgørelsen, frafalder. Foreningen mener, at det er vigtigt, at pædagogisk læringscenter-vejledernes/ skolebibliotekarernes rolle i skolens didaktiske udvikling fortsat er velbeskrevet.

Nationalt videncenter for læremidler – Læremiddel.dk støtter overordnet intentionen om at skabe rum til lokal udmøntning og anerkender ligeledes, at dele af de detaljerede forventninger til det pædagogiske læringscenters konkrete opgavevaretagelse kan forenkles. Centeret støtter ligeledes overordnet de forventninger til skolebibliotekets formål og opgaver, som signaleres i lovforslaget. Centeret ønsker imidlertid at understrege vigtigheden af, at det pædagogiske læringscenters helt grundlæggende opgaver fastholdes og peger bl.a. konkret på, at regelsaneringen ikke må medføre, at fokus på skolebibliotekets organisatoriske opgaver forsvinder.

Pædagogisk LæringsCenterForening udtrykker bekymring over, at den nuværende understøttelse af skoleudvikling, kapacitetsopbygning og skolens organisatoriske arbejde, der er beskrevet i den gældende bekendtgørelse om pædagogisk læringscenter, ikke indgår i lovforslaget. Foreningen foreslår, at det i lovteksten understreges, at skolebiblioteket, herunder vejlederne, indgår i et formaliseret samarbejde med ledelsen om skolens udvikling.

Skolelederforeningen anfører, at navneændringen og ophævelsen af bekendtgørelsen risikerer at skabe uklarhed om pædagogisk læringscenters rolle og ansvar. Foreningen anbefaler, at bekendtgørelsen opretholdes, da den giver klare rammer for, hvordan pædagogisk læringscenter skal fungere, og hvordan samarbejdet med ledelsen organiseres.

42 vejledere og ressourcepersoner mener bl.a., at lovforslaget udvander den klare juridiske og professionelle forankring af pædagogisk læringscenters funktion i skolen, og at man ved at skrive en generaliseret beskrivelse ind i folkeskoleloven og fjerne bekendtgørelsen som styringsredskab gør vejlednings- og udviklingsfunktionen frivillig og sårbar over for lokale prioriteringer og ressourcetildeling. Herudover mener de bl.a., at læringscentrets brede faglige dækning udhules, og at det er bekymrende, at skoleledelsens rolle i funktionen ikke længere nævnes og opfordrer på den baggrund bl.a. til, at bekendtgørelsen eller en tilsvarende tydelig beskrivelse af pædagogisk læringscenters funktion fastholdes i lovgivningen.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at formålet med lovforslaget er at forenkle – og derved at tydeliggøre – retning og rammer for lokal udmøntning i de enkelte kommuner og skoler, der efter gældende ret er for så vidt angår det pædagogiske læringscenters funktion og opgaver.

Efter folkeskoleloven hører det pædagogiske læringscenter under skolens leder, og skolelederen har derfor ret og pligt til inden for rammerne af folkeskolelovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger at organisere og tilrettelægge varetagelsen af det pædagogiske læringscenters funktion og opgaver.

Det hænger sammen med, at det efter folkeskoleloven er skolens leder, der inden for rammerne af lovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger har ansvaret for undervisningens kvalitet og fastlægger undervisningens organisering og tilrettelæggelse, jf. folkeskolelovens § 2, stk. 2. Endvidere har skolelederen den administrative og pædagogiske ledelse af skolen og leder og fordeler arbejdet mellem skolens ansatte, jf. folkeskolelovens § 45.

Den gældende bekendtgørelse om folkeskolens pædagogiske læringscentre skal læses i lyset heraf. Bekendtgørelsen indeholder en række detaljerede forventninger til, af hvem og hvordan de opgaver der er forbundet med funktionen som pædagogisk læringscenter, skal varetages. Det forhold, at beslutningerne herom træffes af skolelederen på den enkelte skole i

Med lovforslaget er der lagt vægt på at affatte bestemmelsen, sådan så det, der er det centrale i det pædagogiske læringscenters – og fremover skolebibliotekets – funktion og opgavevaretagelse, kommer til at stå direkte i folkeskoleloven for derved at tydeliggøre det, der er det væsentligste. Det er ikke hensigten med forenklingen at ændre på praksis med hensyn til, hvordan man på skolerne vælger at organisere og tilrettelægge skolens pædagogiske læringscenter – fremover skolebiblioteket – eller i øvrigt, hvilke opgaver der forventes varetaget i regi af læringscentret/skolebiblioteket.

Børne- og Undervisningsministeriet er enig i, at det er en central opgave for det pædagogiske læringscenter/skolebiblioteket at understøtte skoleudvikling. For at tydeliggøre dette yderligere har ministeriet på baggrund af høringssvarene præciseret lovforslaget, så dette tydeligt fremgår af lovteksten til folkeskolelovens § 19, stk. 2. Det fremgår samtidig af bemærkningerne hertil (jf. bemærkningerne til § 1, nr. 2), at en af måderne, hvorpå skolebiblioteket kan understøtte skoleudvikling, er via igangsættelse, understøttelse og evaluering af skolens strategiske og organisatoriske arbejde med pædagogisk praksis, undervisningskvalitet og undervisningsmiljø samt at understøtte skoleudviklingsindsatser. Det kan også være via, at der sættes forskningsbaseret viden om undervisning og læring i spil på skolen. Dette svarer til bestemmelserne i § 1, stk. 2, nr. 1 og 3, i den gældende bekendtgørelse om folkeskolens pædagogiske læringscentre, som således skrives direkte ind i loven. Med lovforslaget vil skolebiblioteksfunktionen således fortsat skulle have en central plads i forhold til at understøtte skoleudvikling.

Ministeriet kan i forhold til bemærkningerne fra flere høringsparter om, at lovudkastet ikke afspejler det pædagogiske læringscenters brede opgavevaretagelse i tilknytning til alle skolens fag, oplyse, at det følger af lovudkastets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2. og 2.2.2. og af bemærkningerne til § 1, nr. 1, at det ligesom i de gældende regler vil være sådan, at funktionen som skolebibliotek overordnet betyder, at skolebiblioteket skal understøtte lærernes, pædagogerne og elevernes arbejde med at leve op til de fastsatte Fælles Mål (der erstattes af folkeskolens fagplaner fra skoleåret 2027/28). Dermed skal skolebibliotekets understøttelse af det undervisende personales planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen naturligvis også som hidtil ske på baggrund af Fælles Mål, der beskriver, hvad eleverne skal lære i alle skolens fag og emner samt i børnehaveklassen. Dette er præciseret i

lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 2. Det vil i samme forbindelse blive præciseret, at skolebiblioteket skal samle og koordinere skolens vejledningskompetencer med henblik på at understøtte det undervisende personales arbejde med elevernes læreprocesser og læringsudbytte i alle fagblokke, svarende til bestemmelsen i § 1, stk. 2, nr. 2, i den gældende bekendtgørelse om folkeskolens pædagogiske læringscentre.

For så vidt angår Bibliotekernes Dialogforums forslag til formulering af § 19, stk. 2, henvises der i øvrigt til ministeriets bemærkninger under punkterne 2.2.3., 2.2.4., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3, 2.3.4, og 2.3.5.

Bemærkningerne har herudover ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.2.3. Samarbejde med folkebiblioteket

Bibliotekernes Dialogforum bakker op om, at folkebibliotekerne fortsat er en vigtig samarbejdspartner for skolebibliotekerne i arbejdet med elevernes læsning, litteraturformidling og kulturtilbud og anfører samtidig, at ansvaret for undervisningsplanlægning og -evaluering fortsat skal være placeret hos skolens pædagogiske personale, og at det anbefales, at dette sikres ved, at formuleringen om samarbejdet med folkebiblioteket placeres efter beskrivelsen af skolebibliotekets kerneopgaver.

Danmarks Lærerforening mener, at sætningen om samarbejdet med folkebiblioteket bør rykkes, da den foreslåede placering indikerer, at det er folkebiblioteket, der skal understøtte planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen. Foreningen foreslår, at sætningen justeres, så der i stedet står ”Skolebiblioteket samarbejder med folkebiblioteket”.

Dansklærerforeningen bemærker, at det bestemt er relevant, at der indtænkes et samarbejde med folkebibliotekerne i forhold til at styrke læselyst og kulturformidling, men at det er afgørende at fastholde, at det er på skolebiblioteket, at kerneopgaven og kompetencerne ligger.

Det Digitale Folkebibliotek anbefaler, at det præciseres i lovteksten eller i tilhørende vejledning, hvilke opgaver det forventes, at folkebiblioteket bidrager med, og hvordan ansvarsfordelingen mellem skole- og folkebibliotek fastlægges. Foreningen foreslår desuden, at sætningen om, at opgaverne varetages i samarbejde med folkebiblioteket, flyttes frem og indsættes som anden eller tredje sætning i stedet for som sidste sætning.

KL gør opmærksom på, at mange kommuner i dag har et veludbygget samarbejde med folkebiblioteket. KL bakker op om at styrke samarbejdet mellem skolebiblioteker og folkebiblioteker, som bl.a. også har været fokus for den nationale indsats for børn og unges læseglæde. KL bemærker samtidig, at et styrket samarbejde dog ikke betyder, at folkebiblioteket fremover skal varetage opgaver med at understøtte det undervisende personales planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen.

Landsforeningen Skole og Bøger ønsker at ændre ordlyden af § 19, stk. 2, 5. pkt.: "Skolebiblioteket kan samarbejde med folkebiblioteket", da der herved lægges op til ethvert samarbejde, som er relevant for begge parter, frem for at definere bestemte opgaver.

Læsekonsulenternes Landsforening har anført, at med lovforslagets formulering om, at opgaverne varetages i samarbejde med folkebiblioteket, bliver foreningen bekymret for folkebibliotekernes rolle i skolens virke.

Pædagogisk LæringsCenterForening understreger i relation til lovforslagets formulering om, at opgaverne varetages i samarbejde med folkebiblioteket, at det ligger uden for folkebibliotekets kerneopgave og kompetencefelt at understøtte det undervisende personale i deres planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det ikke har været hensigten at ændre på den gældende regel i folkeskolelovens § 19, stk. 2, 2. pkt., hvorefter det pædagogiske læringscenter samarbejder med folkebiblioteket. De foreslåede ændringer i så henseende har alene været af redaktionel karakter.

På baggrund af høringssvarene har ministeriet i forhold til høringsversionen af lovforslaget ændret teksten i § 19, stk. 2, 5. pkt., jf. det foreslåede § 1, nr. 2, så ordlyden heraf svarer til den gældende § 19, stk. 2, 2. pkt.

2.2.4. Undervisningsmidler

Bibliotekernes Dialogforum anbefaler, at lovteksten anvender en bred formulering, så både fysiske og digitale materialer anerkendes som en del af skolebibliotekets materialegrundlag, idet det bemærkes, at begge formater spiller en væsentlig rolle for elevernes læsning og læring.

Danmarks Lærerforening bemærker, at foreningen på linje med lovudkastet ser det som en fortsat central opgave for skolebiblioteket at stille undervisningsmidler til rådighed for skolens undervisning, herunder bøger til elevernes fritidslæsning, og at det er helt afgørende, at der er tale om et bredt begreb om undervisningsmidler, der omfatter digitale og analoge ressourcer for undervisningen.

Dansklærerforeningen bemærker, at det er vigtigt at tænke læsning og litteratur som både digitale og multimodale bøger og læremidler for at sikre læseudviklingsmuligheder til alle de mange forskellige børn, den danske folkeskole rummer.

Danske Forlag forudsætter, at skolebibliotekernes funktion og tilbud også omfatter digitale læremidler, når der i lovudkastet står: ”Skolebiblioteket stiller undervisningsmidler til rådighed for skolens undervisning, herunder fysiske bøger ...”.

Det Digitale Folkebibliotek foreslår, at ordet fysiske slettes i den indskudte sætning ”herunder fysiske bøger til brug i undervisningen og til elevernes fritidslæsning”, da folkebibliotekerne også stiller digitale bøger til rådighed til brug for fritidslæsning.

Landsforeningen af Læsepædagoger synes, at den nye målsparagraf er i orden, da formuleringen ”Skolebiblioteket stiller undervisningsmidler til rådighed for skolens undervisning, herunder fysiske bøger”, betyder, at de digitale og andre undervisningsmidler ikke er udelukkede.

Landsforeningen Skole og Bøger anfører, at skolebiblioteket anno 2025 skal kunne tilbyde litteratur og læremidler i flere medieformater. Bl.a. derfor foreslår foreningen, at det skrives ind i ordlyden af bestemmelsen.

Pædagogisk LæringsCenterForening opfordrer til, at læsning og litteratur i bredere forstand – herunder digitale og multimodale bøger samt andre undervisningsmidler – indskrives i lovteksten med henblik på at understøtte elevernes læseglæde, læseudvikling og læring.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 2, at skolebibliotekets vejledningsopgave i forbindelse med brugen af undervisningsmidler som hidtil vil indebære, at skolebiblioteket skaber overblik over og vejleder i valget og brugen af tilgængelige analoge og digitale undervisningsmidler, og at undervisningsmidler som hidtil skal forstås bredt som læremidler og læringsressourcer.

Bemærkningerne har dermed ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.2.5. Øvrige bemærkninger

Danmarks Lærerforening bemærker bl.a., at det er uklart i lovudkastet, om målgruppen for skolebibliotekets vejledning om litteratur er elever eller lærere. Foreningen anfører, at hvis der er tale om vejledning af eleverne, er sætningen overflødig, da vejledning om brugen af bøger til fritidslæsning, herunder litteratur, allerede er nævnt, og at hvis der er tale om vejledning af lærere, foreslås det, at dette fremgår tydeligere.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker hertil, at det er uddybet i afsnit 3.4 i den nuværende vejledning til bekendtgørelsen om folkeskolens pædagogiske læringscentre fra 2023, at målgruppen for det pædagogiske læringscenters vejledning om litteratur retter sig både mod elever og det pædagogiske personale. Bl.a. er der således anført følgende i vejledningen: "Det pædagogiske læringscenters litteraturformidling til eleverne og inspiration til gode læseoplevelser kan med fordel tage højde for vigtigheden af nære relationers betydning for læselysten (...). Det pædagogiske læringscenter kan for eksempel inspirere og vejlede det pædagogiske personale [skolens lærere og pædagoger], der ofte har et bedre kendskab til elevernes interesser, til at kunne vejlede eleverne om valg af både fag- og skønlitteratur. PLC-teamet kan generelt med fordel samarbejde med elever og skolens øvrige medarbejdere om en relevant og alsidig litteraturformidling og undervisning i litteratur." Det vil også fremgå af den kommende reviderede vejledning om reglerne.

Ministeriet finder derfor ikke behov for at tydeliggøre dette i lovteksten.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3. Bemærkninger, der falder uden for lovforslaget

2.3.1. Fysisk skolebibliotek

Bibliotekernes Dialogforum, Danmarks Naturfagslærerforening, Dansk Lærerforening, Danske Forlag, Landsforeningen Skole og Bøger, Nationalt videntcenter for læremidler – Læremiddel.dk og Pædagogisk LæringsCenter-Forening foreslår, at det præciseres i lovteksten, at der skal være et fysisk skolebibliotek på enhver skole. Pædagogisk

LæringsCenterForening foreslår ligeledes, at det præciseres, at skolebiblioteket udgør en del af skolens samlede undervisningstilbud.

Side 28/35

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker hertil, at efter folkeskoleloven er folkeskolerne forpligtede til at have funktionen pædagogisk læringscenter. Der er ikke lovkrav om, at skolerne skal have et fysisk rum med bøger, hvis blot funktionen pædagogisk læringscenter varetages i henhold til loven. Et sådant rum med bøger forefindes på mange skoler, hvoraf der formentlig er mange, der bruger betegnelsen skolebibliotek om det rum.

Med lovforslaget foreslås det at ændre betegnelsen pædagogisk læringscenter til skolebibliotek. Det ændrer ikke på, at der fortsat ikke vil være noget lovkrav om, at skolerne skal have et fysisk rum med bøger. Pædagogisk læringscenter er i folkeskoleloven reguleret som en funktion, ikke et sted, og kan være organiseret forskelligt på skolerne. Dette vil også gælde for skolebiblioteket.

Som det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede § 19, stk. 2, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 2, har skolebiblioteket til opgave at stille undervisningsmidler til rådighed for skolens undervisning, og dette indbefatter at stille fysiske bøger til rådighed til brug i undervisningen og til elevernes fritidslæsning og yde vejledning i brugen heraf. Dette er en videreførelse af gældende ret. Skolebiblioteket vil som hidtil evt. kunne stille fysiske bøger til rådighed via samarbejdet med folkebiblioteket, ligesom skolebiblioteket og folkebiblioteket kan supplere hinanden.

For så vidt angår forslaget fra Pædagogisk LæringsCenter-Forening om, at det udtrykkeligt fastsættes i folkeskoleloven, at skolebiblioteket udgør en del af skolens samlede undervisningstilbud, finder ministeriet, at det ikke er nødvendigt at fastsætte dette udtrykkeligt i loven, da pædagogisk læringscenter/skolebiblioteket er en del af skolens virksomhed.

For så vidt angår læremidler og læringsressourcer henvises der til ministeriets bemærkninger under pkt. 2.2.4.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Bibliotekernes Dialogforum mener, at alle folkeskoler bør have skolebiblioteker, der er bemandet med skolebibliotekarer/læringsvejledere.

Charlotte Hallmann og **Louise Bro** ønsker, at det præciseres i lovforslaget, at skolens læringsvejledere/skolebibliotekarerne skal være uddannede lærere med forankring i skolens pædagogiske liv.

Danmarks Naturfagslærerforening finder det vigtigt at understrege, at betegnelsen underviser ikke er en fagbetegnelse og anfører, at når skolebiblioteket betragtes som en integreret del af folkeskolens undervisning, bør den fagprofessionelle, der varetager funktionen, som minimum være læreruddannet med kompetencer inden for pædagogik, didaktik og relationsarbejde og selvfølgelig allerhelst besidde de fornødne vejlederkompetencer. Foreningen mener, at et navneskift til skolebibliotek risikerer at underminere denne faglige fundering og åbne for løsere tilknytning til lærerprofessionen. Danmarks Naturfagslærerforening anfører endvidere, at der bør være nationalt fastsatte minimumsstandarder for bemanning, kompetencer og funktionens indhold.

Dansk Forfatterforening peger på betydningen af, at skolebibliotekarerne både i kraft af uddannelse og normering får reel mulighed for at leve op til lovforslagets intentioner om styrkelse af læsefremme og formidling.

Dansklærerforeningen anfører, at alt, hvad der foregår på skolebiblioteket, skal varetages af fagprofessionelle med relevant efteruddannelse, og at det bliver nødt til at stå klokkeklart i lovteksten, at opgaverne varetages af lærere eller andet pædagogisk personale med kompetencer inden for didaktik, vejledning, læsning og undervisningsmidler.

Danske Forlag mener, at det bør være et krav, at skolebiblioteket er bemandet med skolebibliotekarer/læringsvejledere.

Den akademiske fagforening DM finder, at skolebibliotekerne skal bemandes af en bibliotekar, som netop har de kompetencer, kombineret med kompetencer til at introducere eleverne til informationssøgning og kildekritik.

Landsforeningen Skole og Bøger skriver, at det fortsat er uddannede lærere, som er en del af skolens virke, der varetager skolebibliotekets opgaver.

Nationalt videncenter for læremidler – Læremiddel.dk påpeger, at de opgaver, der løses af skolebiblioteket, bør løses af lærere eller andet pædagogisk personale med stærke kompetencer inden for didaktik, vejledning, læsning, undervisningsmidler, udvikling af læringsmiljøer samt facilitering af lærende fællesskaber for skolens personale i samarbejde med ledelse.

Pædagogisk LæringsCenterForening har positivt bemærket, at det fortsat er en central opgave for skolebiblioteket at stille undervisningsmidler til rådighed for undervisningen og bøger til rådighed for elevernes læsning i og uden for skoletiden, samtidig med at det er præciseret, at der skal ydes vejledning heri. Foreningen anbefaler derfor, at det indskrives i loven, at opgaverne varetages af lærere ansat på skolen med kompetencer inden for didaktik, vejledning, læsning og undervisningsmidler.

42 vejledere og ressourcepersoner opfordrer til, at det sikres, at pædagogisk læringscenter-funktionen bemandes af læreruddannede vejledere med de nødvendige kompetencer.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at ministeriet ikke kan fastsætte, hvilke uddannelseskrav eller kompetencer der er en forudsætning for at varetage det pædagogiske læringscenters funktion og opgaver. Det fremgår ikke af folkeskoleloven (eller i øvrigt af gældende bekendtgørelse nr. 271 af 28. februar 2022 om folkeskolens pædagogiske læringscentre), at varetagelsen af det pædagogiske læringscenters funktion og forskellige opgaver skal organiseres og tilrettelægges på en bestemt måde. Dette har også fundet udtryk i den nuværende vejledning til bekendtgørelsen om folkeskolens pædagogiske læringscentre fra 2023, hvor det af pkt. 2.1 i vejledningen (s. 9) fremgår følgende: "I bekendtgørelsens formål fastsættes, at det pædagogiske læringscenter udgøres af vejledere og ressourcepersoner, som samarbejder med ledelsen. Det er ikke bestemt i folkeskoleloven eller bekendtgørelsen for folkeskolens pædagogiske læringscentre, hvordan det pædagogiske læringscenter konkret skal organiseres. Dermed er der stor lokal frihed til, hvordan det pædagogiske læringscenter lokalt kan organiseres i overensstemmelse med bekendtgørelsen og skolens indsatsområder."

Det er således en lokal beslutning at sikre, at det pædagogiske læringscenters funktion og opgaver varetages af medarbejdere med de nødvendige kvalifikationer. Det ændrer lovforslaget ikke ved.

Det bemærkes endvidere, at det i den politiske aftale om et fagligt løft af folkeskolen fra den 7. juni 2013 blev aftalt, at det daværende krav om, at det kun var lærere på skolen, der kunne varetage skolebibliotekets funktion og opgaver (daværende betegnelse), skulle bortfalde, og lærerkvalifikationskravet blev herefter ophævet den 1. august 2014 med ikrafttrædelsen af bekendtgørelse nr. 687 af 20. juni 2014 om folkeskolens pædagogiske læringscentre.

Bemærkningerne har dermed ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.3. Samarbejde med andre aktører end folkebiblioteket

Bibliotekernes Dialogforum anbefaler, at lovgivningen åbner mulighed for, at skolebiblioteket også kan indgå samarbejde med andre relevante kultur- og læringsaktører såsom museer, kulturhuse, billedskoler, idrætsforeninger og foreningslivet, da dette understøtter skolens arbejde med kulturel dannelse, trivsel og bred læring.

Dansklærerforeningen anfører, at det er relevant for elevernes kulturelle dannelse og adgang til alsidige læringsmiljøer at have et bredere samarbejde fx med lokale kulturinstitutioner, foreninger og idrætsliv, og at det burde præciseres i lovteksten, at samarbejdet kan rumme mere end blot folkebiblioteket.

Danske Professionshøjskoler foreslår, at det tilføjes i loven, at skolebibliotekets opgaver varetages i samarbejde med Center for Undervisningsmidler. Tilføjelse heraf skal tydeliggøre CFU's rolle i at understøtte undervisningens kvalitet i folkeskolen gennem adgang til læremidler, pædagogisk vejledning og kompetenceudvikling.

KL anfører, at skolernes samarbejde med både kulturlivet, idræts- og foreningslivet og civilsamfundet er en væsentlig del af det med at lykkes med en mere praktisk, varieret og virkelighedsnær skole. KL foreslår derfor, at også idræts- og foreningslivet skrives ind i lovforslaget på lige fod med kulturlivet.

Pædagogisk LæringsCenterForening anser folkebiblioteket for en relevant samarbejdspartner for den del af skolebibliotekets opgaveløsning, der handler om læselyst og kulturformidling. Men hvis skolebiblioteket skal lykkes med at understøtte elevernes almene og kulturelle dannelse og udvikle undervisningsrelaterede aktiviteter for eleverne, fordrer det ifølge for-

eningen et bredt samarbejde med relevante aktører som det lokale foreningsliv og kulturinstitutioner, herunder folkebiblioteket. En sådan præcisering i lovteksten vil efter foreningens opfattelse både afspejle den praksis, der allerede findes på mange skoler, og sikre fleksibilitet i lokale samarbejdsmodeller.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at ovennævnte høringssvar falder uden for lovforslagets rammer. Ministeriet har noteret sig synspunkterne, som vil indgå i de løbende overvejelser på folkeskoleområdet.

Endvidere bemærkes, at der ikke er noget til hindrer for, at man lokalt beslutter, at skolebiblioteket understøtter samarbejder med for eksempel det lokale idræts-, kultur-, og foreningsliv.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.4. Bemærkninger vedr. tilstrækkelige ressourcer mv.

Bibliotekernes Dialogforum finder det vigtigt at understrege, at ambitionerne for skolebibliotekernes opgaver kun kan realiseres, hvis der sikres tilstrækkelige ressourcer lokalt, både i forhold til personalets kompetencer, samlingernes kvalitet og samarbejdet med folkebibliotekerne.

Dansklærerforeningen bemærker, at lovforslaget bl.a. har til formål at understøtte elevernes læsning i fysiske bøger, og hvis skolerne skal have mulighed for indkøbe nye bøger med jævne mellemrum, kræver det, at der afsættes midler til, at det kan ske lokalt ude på skolerne.

Den akademiske fagforening DM deler lovudkastets ambition om, at skolebibliotekerne kan samarbejde med folkebibliotekerne om opgaverne. For at det kan blive et gensidigt frugtbart samarbejde, kræver det ifølge DM, at kommunerne er villige til at understøtte et sådant samarbejde og sikre de nødvendige økonomiske rammer herfor.

GAEB (Gymnasiernes, Akademiernes og Erhvervsskolerne Biblioteksforening) skriver bl.a., at det er vigtigt at fastholde fokus på betydningen af at løfte opgaven som skolebibliotek og sikre ressourcer hertil.

KL bemærker, at mange skoler oplever et efterslæb for så vidt angår indkøb af fysiske bøger, og at selv om der er afsat midler til køb af flere bøger i Folkeskolens Kvalitetsprogram, er

det KL's opfattelse, at lovforslaget kan medføre et yderligere pres på at afsætte midler til flere bøger. Det fremgår imidlertid af lovforslaget, at der ikke følger yderligere midler med til denne opgave, og KL vil derfor i sin dialog med kommunerne lægge vægt på dette forhold, og at opgaven for så vidt angår tilbud om fysiske bøger ikke ændres med denne lovændring.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke vil medføre indholdsmæssige ændringer i forhold til den funktion og de opgaver, der varetages af det pædagogiske læringscenter i dag, ej heller hvad angår krav til bemanning eller bogsamling.

Ministeriet gør samtidig opmærksom på, at regeringen og folkeskoleforligskredsen har fokus på, at bogen skal fylde mere i folkeskolen og med aftale om folkeskolens kvalitetsprogram (marts 2024) har afsat samlet set 540 mio. kr. i perioden 2025-2034 til flere skolebøger. Boggaven, der udmøntes via Center for Undervisningsmidler, er øremærket fysiske bøger til undervisning i grundskolen.

Ministeriet har noteret sig ovennævnte synspunkter, som vil indgå i de løbende overvejelser på folkeskoleområdet.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.5. Bemærkninger vedr. indsatser, der understøtter læsning m.v. gennem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser

Bibliotekernes Dialogforum peger på, at udviklingen af læsning, informationskompetencer og kulturel dannelse bør ses i en sammenhæng, der understøtter progression i læsning og læring gennem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Den akademiske fagforening DM anfører, at det er vigtigt, at elever og studerende møder et bibliotek gennem hele uddannelsessystemet og ikke stopper, når eleverne forlader folkeskolen. Det er derfor vigtigt, at der også på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser er adgang til et uddannelsesbibliotek med personale med biblioteksfaglig ekspertise.

GAEB (Gymnasiernes, Akademiernes og Erhvervsskolerne Biblioteksforening) håber, at lovforslaget desuden kan medvirke til at skabe fokus på den tilsvarende vigtige opgave

over for elever på ungdomsuddannelserne, hvor skolebiblioteket/uddannelsesbiblioteket er lige så vigtig for eleverne i relation til udvikling af læsefærdigheder og informationskompetence, som på grundskoleområdet. Foreningen anfører bl.a., at virkeligheden dog er, at under halvdelen af ungdomsuddannelserne har et bibliotek og en bibliotekar tilknyttet, hvilket skaber stor ulighed blandt de unge, når det gælder adgang til valide kilder og undervisning i basale kompetencer som kildekritik og søgefærdigheder. Foreningen opfordrer til, at man sikrer ”den røde tråd” i forhold til adgang til biblioteker og bibliotekarer som en nødvendig progression i uddannelsesforløbet fra grundskole over ungdomsuddannelse til videregående uddannelse.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at ovennævnte høringssvar falder uden for lovforslagets rammer.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag nr. L 35 indholdsmæssige ændringer, der er foretaget på baggrund af de indkomne høringssvar:

- I § 1, nr. 2, om ændring af folkeskolelovens § 19, stk. 2, er det tydeliggjort, at det pædagogiske læringscenter – fremover skolebiblioteket – understøtter skoleudvikling.
- I § 1, nr. 2, er teksten ændret i § 19, stk. 2, 5. pkt., så ordlyden heraf svarer til den gældende lovs § 19, stk. 2, 2. pkt. Det vil sige, at den foreslåede § 19, stk. 2, 5. pkt., vil have følgende ordlyd: ”Skolebiblioteket samarbejder med folkebiblioteket.”.
- Der er i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2. og nr. 1 i de specielle bemærkninger foretaget en sproglig præcisering af, at det alene er betegnelsen pædagogisk læringscenter, som foreslås ændret med forslagens § 1, nr. 1.
- I bemærkningerne til § 1, nr. 2, præciseres, at skolebibliotekets understøttelse af det undervisende personales planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen som hidtil vil skulle ske på baggrund af Fælles Mål. Endvidere præciseres, at skolebiblioteket skal samle og koordinere skolens vejledningskompetencer

med henblik på at understøtte det undervisende personales arbejde med elevernes læreprocesser og læringsudbytte i alle fagblokke.

På ministeriets foranledning er desuden foretaget følgende ændringer:

- En opdatering i høringsudkastet af lovforslagets pkt. 3 om økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, så følgende passage ikke længere fremgår af det anførte punkt i lovforslaget: ”Eftersom der med lovforslaget ændres på regulering målrettet folkeskolen, der er kommunal, skal de økonomiske konsekvenser forhandles med KL (DUT).”.
- Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter, herunder en lovteknisk justering af lovforslagets undertitel.